

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt IX. In coniungendis inter homines amiciis, magnam in primis veræ
religionis habendam esse rationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](#)

810 DE CHRISTIANA LIBERTATE

*Ephes. 4.**Ieann. 2.1.**Lib. I epist. Larū, epist. 8.**I. Cor. 1.*

ceretur, quæ in Epistola ad Ephesios beatus Apostolus commemorat: Vnus Dominus, vna fides, vnum Baptisma, vna spes vocationis nostræ: qui ad hæc sui corporis conseruandam vnitatem, vnum omnibus præfecit Pastorem, vbi dixit: Pasce oves meas: quo sic capite constituto, schismatis tolleretur occasio. Qui deniq. vnanimitatem Christianam (quemadmodum ait diuus Cyprianus) firma sibi atque inseparabili charitate connexam, etiam instituto Sacrificio declaravit; imò & confirmavit atque perfecit, vt baptizati priùs in vnum corpus, multo postea magis vnum essemus omnes, qui de vno pane & de vno calice participamus. Ideoque beatus Apostolus, cùm probè tenueret nisi vna fide cōsensioneque animorum, in ijs presentim quæ religionis sunt, Ecclesiastici corporis vnitatem non posse contineri; obsecrat Corinthios, vt id ipsum dicant omnes, & non sint in ijs schismata; nec dicat alius: Ego quidem sum Pauli: alius, ego autem Apollo: alius, ego verò Cephæ aut Christi: sed simul omnes non simus nisi Christi. quia nec diuisus est Christus.

CAPVT IX.

In coniungendis inter homines amicitiis, magnam in primis vera religionis habendam esse rationem.

QUAE cùm ita se habeant, vehementer admiror quibus scripturarum locis repererit iste, quod ait, vnam esse hanc conseruandæ Catholicæ religionis rationem, si inter omnes firma constet animorum coniunctio, & mutua societas, non habita magnopere ratione, quæ quisque de religione dogmata consecetur. Ain verò? Istāne potest amicitia Christiana videri, quæ non constet aeterno priùs vnius fidei religionisque fundamento? Et multum intererit in amicitiis, iustus ne sit quispiam, an fraudulentus, sobrius ac temperas,

an

an verò ebriosus : & non intererit quām quisque sit erga Deum pius ac religiosus ? Retulerit persæpe multum, siue Italus, Hispanus, aut Germanus : & nihil reuelerit, siue hæreticus, aut Catholicus ? quid præpostorum magis quām ab amicitia respuere quod fecit Deus, in amicitiā verò sine discriminē recipere quod diabolus seminauit ? Etenim verissimè dixit Augusti-

Epist. 25.

vus, neminem posse veraciter amicum esse hominis, nisi fuerit ipsius primitus veritatis. Præclarè quoque

*Theod.in Trip.
lib. 7. cap. 36.*

inuictissimus ille Basilius : Amicitiam, inquit, Imperatoris magnā , cum pietate iudico ; sine qua perniciem potius hauc appello. Cumque varij sint amicitiarum gradus, suis quasi fundamentis vinculísque discreti; viderint sanè huius amicitiae suæ quę fundamenta cōstituant : satis perspicuum est mundi huius eam esse, non Christi. In qua amicitia, siue eam carnis propinquitas, siue cōmercia negotiationum, siue quid aliud connectat, non religio fouetur, sed tanquam posteriore habenda loco negligitur. Et quoniam vtrinque religionis studium friget, minùs ipsa quidem contradicentiū verbis impetratur, sed rebus tamen ipsis, ac quotidiana communicatione, magis magisque languescit. Concedit sæpe suo de iure plurimum, ne fortiè amicitiæ trāquillitatē obturbet. Ac primūm quidem displicet quod agitur; pōst, ubi consuetudinem frequētia peperit, facile & contemptum consuetudo parit. Ex quibus veluti fontibus alta tandem veræ & Catholice religionis manat obliuio. Quid ergo est quòd hac ratione languentis, imò propemodum emortuæ in religionē Germaniæ profert exemplum ? Num magis intelligi potuit quid per huius os diabolus loqueretur, quām si religionis nostræ statum vellet ad nortiam pereuntis Germaniæ reuocari ? Hanc enim mirum nō est si tranquillam diabolus quietamque relinquat, quam multa post prælia, suam tandem magna expar-

*Vide Leonem
ser. 6. De Na-
tūris. Domini.*

te vi-

*Lib. I epist.
epistolæ 1.*

te victor effecit. Ut enim verissimè scribit Cyprianus:
 Quos vicerit diabolus, hos, tanquam iam suos factos,
 contemnit ac præterit: illos verò pergit lacestere, in
 quibus Christum cernit habitare. Quamquam non
 vanis rumoribus, sed certissimis significationibus
 cognoscitur, multos in diuersis Germaniæ prouinciis
 hæreseos iugo quasi delassatos, longoq[ue] erroris car-
 cere clausos, Catholicæ religionis iam redditâ luce ac
 libertate lætari. Sed si illic tamen plerisque adhuc in
 locis partim libera est (terrente nemine) errandi facul-
 tas, partim sublata potestas veritatem profitendi:
 illum profectò nos debemus statum votis omnibus
 deprecari; ac ne in eum incidamus, quoad possumus,
 evitandum est omni ope ac viribus. Ne denique tam
 fœdè omnes hæ prouinciæ maculentur, interest om-
 nium quidem, sed præcipuè Catholicæ Principis: qui
 sui regni hoc esse primarium deputat ornamentum, si
 in ea Catholicæ religio maximè florere conspiciatur:
 qui iure optimo regnum se suum tenere non potat,
 nisi in eodem Ecclesiam Christi habeat. Hæc enim est
 charitas expetenda (inquit Ambrosius) hæc est chari-
 tas maior Imperio, si fides tuta sit, quæ seruat Imperium.
 Quæ ut illi tantopere curæ sit, exempla habet maxi-
 morum Imperatorum. Ut enim inuictissimum Imper-
 atorem Carolum Quintum, eius patrē, præterea,
 à quo suscepimus est incredibilis pro Ecclesia labor;
 Theodosij certè pientissimi clarissimique Imperato-
 ris hæc ad extremum usque spiritum cura fuit. Quem
 cùm multis nominibus, tum ob id præcipuè sibi mirè
 charum fuisse testatur Ambrosius, quod & cùm iam
 corpore solueretur, magis de statu Ecclesiæ, quam
 de suis periculis angeretur.

*In oratione
de obitu Theo-
dosij.*

CAPV